

Surfen op overvloed aan voedsel in de samenleving

Charles Braam

Struinen in afvalbakken achter marktstallen: het zijn geen zwervers maar freeganisten die daarmee protesteren tegen de wegwerpmaatschappij.

Jaarlijks wordt in Nederland voor zo'n 4,4 miljard euro aan voedsel weggegooid. Een kwart door huishoudens en de rest verdwijnt in de afvalbakken van de horeca en de supermarkten. Verspilling op grote schaal. *Freeganisten* willen niet wachten op maatregelen uit de politiek. Ze gaan zelf op zoek naar weggegooid voedsel, niet alleen uit eigen belang om aan gratis eten te komen maar ook om weg te geven. Freeganisme is een levensfilosofie gericht op gemeenschapszin, duurzaam samenleven en tegen de weggooimaatschappij. Freeganist Robin (32) noemt zichzelf *dumpster diver* (letterlijk een afvalbakkenduiker), een schuimer, die leeft van de overvloed van de samenleving. Daarnaast is hij ook reiziger: „Ik hou van het nomadische bestaan. Inmiddels ben ik twee jaar baanloos, zonder uitkering. Ik leef van wat ik verdiend heb en doe af en toe schrijfpoddrachten. Ik ben schrijvende reiziger of reizende schrijver. Ik werk heel hard om niet te werken.” Robin woont inmiddels al weer drie jaar in Amsterdam, daarvoor zat hij drie jaar in Barcelona. Overal gaat hij op zoek naar voedsel tussen het afval. „Dat doe

Freeganisten bezig goede meloenen te scoren uit een afvalbak op de markt. Foto: Ingrid de Groot

ik ook om de afvalberg te verminderen. Ik koop geen mango die van ver komt maar ik neem hem wel mee als hij is weggegooid.” De overvloed aan voedsel wordt volgens Robin weggemoffeld door het in vuilnisbakken te stoppen „Wij freeganisten brengen die overvloed terug in de maatschappij. Afval bestaat niet. Zodra ik dat afval uit de container haal, krijgt het een nieuwe waarde.”

Bijna iedere dag maakt Robin zijn rondje door Amsterdam Oud-West, van de Turkse bakker, naar de afvalcontainer van Albert Heijn en via de Ten Katemarkt naar huis. Meestal met een tas vol brood,

fruit en groenten. Het lastigste is het *scouten*: geschikte bakken zoeken. „Op een gegeven moment krijg je daar oog voor, weet je waar ze staan en hoe lang. Mensen vinden het moeilijk om ze open te maken. Je moet je schroom laten varen, die moet je niet meer voe-

‘Je moet de schroom voorbij, die moet je niet meer voelen’

len. Dat geldt toch voor alles in het leven? Nee heb je, ja kun je krijgen. Als je een vuilnisbak voorbij loopt, dan heb je bij voorbaat een nee, maak je hem open dan heb je misschien een ja.” Vandaag valt het tegen bij de container van Albert Heijn. Alleen een paar bosjes hyacinten met een 35% kortingsticker. Toch maar meegenomen, want ze ruiken heerlijk. Op de Ten Katemarkt is de oogst na hier en daar vragen beter: mango's, druiven, lente-uitjes. Vijandigheid of onwil komt Robin zelden tegen, in tegenstelling tot bijvoorbeeld Engeland, waar mensen soms worden gearresteerd voor *theft by finding*, het

stelen van gevonden voorwerpen. Weggegooid spullen worden er zelfs onbruikbaar gemaakt door er chloor over heen te gooien. „Hier op de hoek zit een bakkerij, aardige mensen. Ze weten dat wij komen en dan hebben ze een speciaal tasje voor ons, met de lekkere dingen zoals croissants bovenop. Laatst kwamen er twee Turkse dames langs en die zeiden: dat is niet gezond, word je ziek van. Dat is de algemene houding van mensen hier.”

Aan de overkant loopt een bont geklede hippie, in een paars hes en een hoed op van kleurige plasticbloemen, die ook aan het schuimen is. Er worden groeten uitgewisseld. „Ik woon in een gemeenschap en we houden iedere donderdag open diners, waar iedereen welkom is.” Bij Robin thuis wordt de oogst trots uitgesteld op het aanrecht. De mango's neigen naar overrijp maar 'je kunt er een heerlijke chutney van maken'. De druiven worden gewassen en meteen geconsumeerd. Ze smaken prima. „Ik kan je verzekeren dat een bloemkool die je vindt, ook al heeft die wat plekje, veel lekkerder smaakt dan een bloemkool waarvoor je betaald hebt”, betoogt Robin terwijl hij de hyacinten in het water zet. De hippe vogel, die zich 'Wrenaqu' noemt, komt binnen met een tas vol etenswaren. „Is er genoeg voor vanavond of moet ik nog even naar de Turkse groentewinkel?”

Er volgt een hartelijke uitnodiging: of ik mee-eet? Ik kijk naar het uitgestalde heerlijke voedsel. Jammer, ik heb al een eetafspraak.

Info: <http://trashwiki.org>

OMBUDSMAN

Gemeentelijk ombudsman Ulco van de Pol behandelt klachten van burgers.

Eindeloos bellen en nooit antwoord krijgen

De gemeente Almere onderscheidt twee soorten uitkeringsgerechtigden: degenen die

waarschijnlijk binnen een half jaar een baan hebben en degenen die daar vermoedelijk niet in slagen. De eerste groep krijgt een werkmakelaar toegewezen voor het re-integratietraject en een inkomensconsulent voor inkomensvragen. De tweede groep krijgt twee klantmanagers: één voor het re-integratietraject en één voor inkomensondersteuning. Om haar kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, bezoekt een vrouw een *matchingsdag* van Sociale Zaken Almere. Daar ontmoet ze een werkmakelaar die haar zal uitnodigen voor een persoonlijk gesprek als ze haar cv

stuurt. Hoewel ze haar gegevens doormailt ontvangt ze geen uitnodiging. Als ze Sociale Zaken belt, wordt haar verteld dat de werkmakelaar er niet is en dat ze zal worden teruggebeld. Maar dat gebeurt niet. Een aantal maanden, vijftien telefoontjes en twee e-mails later dient ze hierover een klacht in bij de gemeente Almere. De gemeente erkent dat ze niet is teruggebeld en belooft dat dit snel zal gebeuren omdat een andere werkmakelaar haar zaak heeft overgenomen. Het blijft echter stil, want nog voor ze de vrouw terug heeft kunnen bellen wordt de tweede werkmakelaar

overgeplaatst naar een andere afdeling. Na vier maanden wordt de vrouw door een derde werkmakelaar uitgenodigd voor een gesprek. Vragen over het opgeven van inkomsten kan hij helaas niet beantwoorden. Daarvoor moet ze bij haar andere contactpersoon, de inkomensconsulente zijn. Als die na zeven terugbelverzoeken nog altijd niet heeft gereageerd, neemt de vrouw contact met mij op. Als ik bij Sociale Zaken informeer ontdekken we dat de vrouw helemaal geen inkomensconsulent heeft. Door haar bezoek aan de matchingsdag was ze doorgeschoven naar de

groep uitkeringsgerechtigden met zicht op een baan. Doordat Sociale Zaken vergat om haar een inkomensconsulent toe te wijzen, bleef haar oude klantmanager echter als contactpersoon geregistreerd staan. Die belde haar niet terug omdat ze niet langer in haar klantenbestand voorkwam. Met één simpel telefoontje zou het misverstand uit de wereld zijn geholpen. Dan had de vrouw sneller een inkomensconsulent en de gewenste informatie gekregen. Ook had het haar een hoop telefoontjes en ergernis bespaard.

www.gemeentelijkeombudsman.nl